

สรุปผลการพัฒนาความรู้

หลักสูตรทักษะเอไอระดับพื้นฐาน (AI Basics)

โดย น.ส.ณัฏฐา โยธาทย์พ
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

ความหมายของ Generative AI

Generative AI คือรูปแบบของปัญญาประดิษฐ์ที่สามารถสร้างเนื้อหาใหม่ได้ เช่น ข้อความ, ภาพ, เสียง, โค้ดโปรแกรม ฯลฯ โดยอาศัยการเรียนรู้จากข้อมูลที่มีอยู่และใช้แบบจำลองภาษา (Language Models) หรือ เครือข่ายประสาทเทียม (Neural Networks) ในการทำงาน

หลักการทำงาน

- การเรียนรู้จากข้อมูล (Training Data) – AI จะเรียนรู้จากข้อมูลจำนวนมากมหาศาล เช่น บทความ, ภาพ, เสียง และนำไปใช้สร้างเนื้อหาใหม่
- Deep Learning และ Neural Networks – ใช้โครงข่ายประสาทเทียมที่ซับซ้อนในการวิเคราะห์และสร้างเนื้อหา
- การคาดการณ์ (Prediction) – AI คาดเดาและสร้างข้อมูลใหม่โดยอิงจากรูปแบบที่เคยพบ
- Generative Models เช่น GPT, DALL-E, Stable Diffusion ที่สามารถสร้างข้อความและภาพ ตามที่ผู้ใช้ต้องการ

ตัวอย่างการใช้งาน

- Chatbots อัจฉริยะ เช่น Copilot, ChatGPT สำหรับช่วยตอบคำถามและสนทนา
- การสร้างภาพอัตโนมัติ เช่น DALL-E และ Midjourney ที่ช่วยออกแบบภาพจากคำอธิบาย
- แต่งเพลง หรือเสียงพูด โดย AI สามารถสร้างเสียงหรือแต่งเพลงอัตโนมัติ
- ช่วยเขียนโปรแกรม เช่น Github Copilot ที่ช่วยนักพัฒนาซอฟต์แวร์เขียนโค้ดแปลภาษา และช่วยเขียนบทความอัตโนมัติ

Generative AI สามารถแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะการทำงานและประเภทของข้อมูลที่สร้างขึ้น โดยหลัก ๆ มีประเภทดังนี้

1. Generative AI สำหรับสร้างข้อความ (Text Generation)

AI ในกลุ่มนี้สามารถ เขียนบทความ, ตอบคำถาม, สรุปเนื้อหา, แปลภาษา หรือแม้แต่แต่งกลอนและเรื่องสั้นได้ เช่น Large Language Models (LLMs) เช่น GPT, Gemini, Claude ที่ช่วยสร้างข้อความที่เป็นธรรมชาติและเหมือนมนุษย์ AI สำหรับแปลภาษา เช่น Google Translate AI สำหรับช่วยเขียนโปรแกรม เช่น GitHub Copilot

2. Generative AI สำหรับสร้างภาพ (Image Generation)

AI ที่สร้างภาพจากข้อความหรือแก้ไขภาพโดยใช้การเรียนรู้เชิงลึก เช่น DALL-E, Midjourney, Stable Diffusion สำหรับสร้างภาพจากข้อความ Runway ML สำหรับแก้ไขและตัดแปลงภาพ AI Retouching เช่น Adobe Firefly ที่ช่วยปรับแต่งภาพอัตโนมัติ

3. Generative AI สำหรับสร้างวิดีโอ (Video Generation)

AI สามารถสร้างวิดีโอจากข้อความหรือแปลงภาพนิ่งเป็นวิดีโอ เช่น Runway ML ที่สามารถสร้างวิดีโอจากภาพ Synthesia ที่ใช้ AI เพื่อสร้างวิดีโอที่มีตัวละครพูดตามข้อความที่ป้อนเข้าไป

4. Generative AI สำหรับสร้างเสียงและดนตรี (Audio & Music Generation)

AI ในกลุ่มนี้สามารถ สร้างเพลง, แต่งเสียงพูด, และจำลองเสียงคน เช่น OpenAI Jukebox, AIVA สำหรับสร้างเพลงอัตโนมัติ Voicify, ElevenLabs สำหรับจำลองเสียงพูดของมนุษย์ AI สำหรับทำเสียงพากย์ ในเกมหรือภาพยนตร์

หลักการใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ

1. ความรับผิดชอบต่อผลกระทบ (Accountability) – นักพัฒนาและผู้ใช้ต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบของ AI และตรวจสอบให้แน่ใจว่า AI ไม่ถูกใช้ในทางที่ผิด
2. ความถูกต้องของข้อมูล (Accuracy & Reliability) – AI ควรให้ข้อมูลที่ถูกต้องและมีแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือ ลดความเสี่ยงของการเผยแพร่ข้อมูลผิดพลาด
3. ความยุติธรรมและปราศจากอคติ (Fairness & Bias) – AI ควรทำงานอย่างเป็นกลาง ไม่เลือกปฏิบัติหรือสร้างเนื้อหาที่ก่อให้เกิดอคติทางเพศ, เชื้อชาติ หรือศาสนา
4. ความโปร่งใส (Transparency) – AI ควรมีความชัดเจนเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลและวิธีการทำงาน ผู้ใช้งานควรเข้าใจว่า AI สร้างเนื้อหาอย่างไรและมีข้อจำกัดอะไรบ้าง

5. ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัย (Privacy & Security) – AI ต้องเคารพข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ละเมิดสิทธิของผู้ใช้ และปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูล

ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับจริยธรรมของ AI

การใช้ AI ในข่าวสารและข้อมูลออนไลน์ – ต้องระวัง ข่าวปลอม (Fake News) และข้อมูลที่สร้างขึ้นโดย AI ที่อาจมีความคลาดเคลื่อน

AI กับสิทธิในการแสดงออก – ต้องมีความสมดุลระหว่างการใช้ AI กับเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

AI กับแรงงานและเศรษฐกิจ – AI อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของมนุษย์ ดังนั้นควรใช้เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ไม่ใช่แทนที่แรงงานทั้งหมด

การใช้ AI ในการตัดสินใจ – เช่น ในด้านกฎหมายหรือการแพทย์ AI ควรเป็นเครื่องมือช่วย แต่ไม่ควรตัดสินใจแทนมนุษย์

วิธีการใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบในชีวิตประจำวัน

ตรวจสอบข้อมูลจากหลายแหล่งก่อนเชื่อหรือเผยแพร่ ใช้ AI เพื่อช่วยคิดวิเคราะห์ ให้ความสำคัญกับจริยธรรมและผลกระทบทางสังคมในการใช้ AI อีกทั้ง AI เป็นเทคโนโลยีที่ทรงพลัง แต่ก็ต้องมีการกำกับดูแลและใช้งานอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดผลดีต่อสังคม

Microsoft Copilot คืออะไร?

Microsoft Copilot เป็น AI ผู้ช่วยอัจฉริยะที่ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถทำงานได้เร็วขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสร้างสรรค์มากขึ้น โดยผสาน AI เข้ากับแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Microsoft 365 (Word, Excel, PowerPoint, Outlook, Teams) เพื่อช่วยให้ทำงานได้ง่ายและฉลาดขึ้น

ฟีเจอร์สำคัญของ Microsoft Copilot

1. ช่วยสร้างและแก้ไขเอกสาร (Word & PowerPoint)
2. สร้างบทความ รายงาน หรือเอกสารนำเสนออย่างรวดเร็ว
3. สรุปเนื้อหาและแนะนำการแก้ไข
4. แปลงข้อมูลเป็นสไลด์หรือปรับแต่งงานนำเสนออัตโนมัติ
5. ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างสูตร (Excel)
6. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกแบบอัตโนมัติ
7. สร้าง Pivot Table และสูตรที่ซับซ้อนได้อย่างง่ายดาย

8. คาดการณ์แนวโน้มและจัดทำรายงานอัจฉริยะ
9. ช่วยตอบอีเมลและจัดการประชุม (Outlook & Teams)
10. สรุปอีเมลและร่างข้อความตอบกลับอัตโนมัติ
11. จัดตารางการประชุมและเสนอวาระการประชุม
12. สร้างบันทึกการประชุมและสรุปข้อมูลที่สำคัญ

ข้อดีของ Microsoft Copilot

1. ลดเวลาในการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพ
2. ช่วยให้โฟกัสกับงานที่สำคัญได้มากขึ้น
3. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกัน
4. ปรับปรุงคุณภาพเอกสารและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อควรระวังในการใช้งาน

1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปใช้
2. ไม่พึ่งพา AI มากเกินไป ควรใช้เป็นเครื่องมือเสริม
3. คำนึงถึงความปลอดภัยของข้อมูลและข้อกำหนดด้านสิทธิส่วนบุคคล
4. Microsoft Copilot เป็นเครื่องมือที่ทรงพลังสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดภาระงานซ้ำซ้อน และส่งเสริมการทำงานเชิงสร้างสรรค์ หากใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพและรอบคอบ

เคล็ดลับในการสนทนากับ Copilot ให้มีประสิทธิภาพ

1. ใช้คำถามที่ชัดเจนและเฉพาะเจาะจง

แทนที่จะถามว่า "บอกเกี่ยวกับ AI หน่อย", ลองเปลี่ยนเป็น "Generative AI คืออะไรและมีการใช้งานแบบไหน?" หากต้องการข้อมูลที่ละเอียดขึ้น ให้ระบุสิ่งที่ต้องการ เช่น "ช่วยสรุปหลักสูตร AI Basics"

2. ใส่บริบทเพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น

หากถามเรื่อง เทคโนโลยี ลองเพิ่มข้อมูลเกี่ยวกับบริบทที่คุณต้องการ เช่น "ฉันต้องการอธิบาย AI ให้เด็กนักเรียนเข้าใจง่าย ช่วยสรุปแบบไม่ใช้ศัพท์เทคนิค" ถ้าต้องการไอเดีย ให้บอกแนวทาง เช่น "ช่วยคิดไอเดียสำหรับโปรเจกต์ AI ในธุรกิจร้านอาหาร"

3. ลองสนทนาให้เป็นธรรมชาติ

สามารถถาม Copilot ด้วยภาษาที่เป็นกันเอง เช่น "ช่วยคิดสโลแกนสนุก ๆ สำหรับแคมเปญสิ่งแวดล้อม 'สนทนาเหมือนคุยกับเพื่อน' เพื่อให้ได้คำตอบที่มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น"

4. ถามต่อเพื่อขยายคำตอบ

ถ้าได้รับคำตอบแล้ว แต่ต้องการข้อมูลเพิ่มเติม ลองถามต่อ เช่น "มีตัวอย่างเพิ่มเติมไหม?" หรือ "ช่วยอธิบายแบบละเอียดขึ้นได้ไหม?" ถามเพื่อเปรียบเทียบ เช่น "มี Generative AI แบบไหนที่เหมาะสมกับนักออกแบบ?"

5. ใช้คำสั่งพิเศษเพื่อทำงานเร็วขึ้น

"ช่วยสรุปให้สั้นลง" – หากต้องการเนื้อหาย่อ

"ช่วยเขียนให้น่าสนใจขึ้น" – หากต้องการภาษาที่มีพลังมากขึ้น

"ช่วยแปลข้อความนี้เป็นภาษาอังกฤษ" – ใช้ Copilot เป็นเครื่องมือช่วยแปล

AI กำลังเปลี่ยนโลกให้ทุกคนเข้าถึงได้มากขึ้น

AI กำลังทำให้ เทคโนโลยีเป็นเรื่องของทุกคน โดยช่วยให้เราสามารถใช้เครื่องมืออัจฉริยะโดยไม่ต้องมีทักษะด้านโปรแกรมเมอร์ เช่น AI แปลภาษา ทำให้การสื่อสารข้ามประเทศง่ายขึ้น AI วิเคราะห์ข้อมูล ช่วยให้ธุรกิจทุกขนาดสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ AI สำหรับการศึกษา เช่น ผู้ช่วยเรียนรู้แบบอัจฉริยะที่ช่วยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้

ผลกระทบของ AI ต่อบทบาทงานต่างๆ

AI เปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงาน โดยช่วยให้คนทำงานได้เร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ช่วยลดงานซ้ำซ้อน เช่น การตอบอีเมลอัตโนมัติ ช่วยคิดวิเคราะห์ข้อมูล เช่น AI ในด้านการเงินและการตลาด สร้างงานใหม่ เช่น อาชีพด้าน AI และการดูแลระบบอัตโนมัติ บางงานอาจถูกทดแทน แต่ก็มีโอกาสใหม่ ๆ เกิดขึ้นสำหรับผู้ปรับตัว

AI พันธมิตรเพื่อนมนุษยธรรม

AI ไม่ได้เป็นแค่เครื่องมือทางธุรกิจ แต่ยังช่วยเรื่อง มนุษยธรรมและสังคม เช่น: ช่วยวิเคราะห์ภัยพิบัติ เช่น คัดการณ์แผ่นดินไหวและภัยธรรมชาติ ช่วยด้านสุขภาพ เช่น AI วิเคราะห์โรคจากภาพถ่ายทางการแพทย์ ช่วยสนับสนุนความเท่าเทียม เช่น ตรวจสอบอคติในข้อมูลและสร้างความเป็นธรรมในสังคม